

hij geschetst als 'een fel en strijdbaar man, impulsief, onvoorzichtig, dapper tot in het roekeloze en aan de andere kant: echtgenoot en vader en gelovig katholiek, de morele steun van zijn omgeving in de moeilijkste ogenblikken.¹ Nauwelijks iemand kennen wij die in de eerste twee bezettingsjaren een zo rusteloze verzetsactiviteit ontplooid heeft als Dobbe. Hij was er in '40 toe overgegaan om met een groep gelijkgezinden wapens, munitie en springstoffen te smokkelen uit opslagplaatsen in de vesting Naarden; Dobbe woonde toen in Naarden. Toen de groep opgerold werd, ontkwam hij naar Amsterdam. Na de aanslag aan de Bernard Zweerskade trok hij eerst naar Bergen; de aanslag op de telefooncentrale van de *Luftwaffe* op Schiphol in de nacht van 3 op 4 juni '41 is in elk geval niet zijn werk geweest.² In Bergen bevonden zich Dobbe's vrouw en kinderen. Toen hij nu hoorde dat de *Sicherheitspolizei* een inval gedaan had op zijn Amsterdamse adres, dook hij bij Sneek in een woonschip onder dat eigendom was van een vriend aldaar, Willem Santema. Vergeefs trachtte Dobbe, van Friesland uit een weg naar Engeland te vinden. In de herfst liep hij in de val. De meest geslepen *V-Mann* van de *Sicherheitspolizei*, Anton van der Waals, wendde zich tot Dobbe's echtgenote, wist haar met nagemaakte papieren en met een optreden dat een volstrekt waarachtige indruk maakte, er van te overtuigen dat hij voor haar man een veilige weg naar Engeland wist, en op haar aanraden ging Dobbe tot een ontmoeting met van der Waals over. Hij werd daar door zes man overvallen. Van begin oktober af zat hij in de Cellenbarakken te Scheveningen gevangen. Eind november werd hij in verband met het proces tegen zijn Naardense groep naar een kazerne in Utrecht overgebracht die als gevangenis in gebruik was. Hij wist zich daar door het raampje van een wc heen te wringen, klom over een hoge muur, kwam in een steeg terecht, kreeg een fiets te leen van een bewoner - en ontsnapte. Via Scherpenzeel dook hij opnieuw in Friesland onder, uiteindelijk in een jachthuis op een landgoed in het Oranjewoud dicht bij Heerenveen. Wij hebben in volgende delen nog veel van hem te verhalen.

★

Voorzover de sabotage zich richtte tegen Duitse militaire objecten, kunnen wij haar in diverse periodieke rapporten van Duitse militaire instanties redelijk goed volgen. Er blijkt daar, wat ook voor de hand ligt, dat de

¹ Rogier van Aerde in: *Het grote gebod*, dl. I, p. 351. ² Het is wèl mogelijk dat Dobbe er zijdelings bij betrokken was.